

Scenariusz Mejkowska
27.04.2020

Wieluń, 25.04.2020 r.

prezencje
do nadebrze

BURMISTRZ WIELUNIA

A. Skupnik
z ogłoszenia
gmin
płynie
27.04.2020

OPINIA

Dotyczy : pisma Poczty Polskiej z dnia 23.04.2020 r. w sprawie udostępnienia danych z rejestru wyborców (wpływ do Urzędu w dniu 24.04.2020 r.)

W piśmie z dnia 23.04.2020 r. Poczta Polska wystąpiła, na podstawie art. 99 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia, w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2020 r. poz. 695), z wnioskiem o udostępnienia spisów wyborców wraz z danymi osobowymi – adresami, imionami i nazwiskami i numerami PESEL.

Zgodnie z art. 99 ww. ustawy „Operator wyznaczony w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, po złożeniu przez siebie wniosku w formie elektronicznej, otrzymuje dane z rejestru PESEL, bądź też z innego spisu lub rejestru będącego w dyspozycji organu administracji publicznej, jeżeli dane te są potrzebne do realizacji zadań związanych z organizacją wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej bądź w celu wykonania innych obowiązków nałożonych przez organy administracji rządowej. Dane, o których mowa w zdaniu pierwszym, przekazywane są operatorowi wyznaczonemu, w formie elektronicznej, w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od dnia otrzymania wniosku. Operator wyznaczony uprawniony jest do przetwarzania danych wyłącznie w celu, w jakim otrzymał te dane.”

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej w piśmie 23 kwietnia 2020 r. (znak: ZPOW-421-10/20) skierowanym do komisarzy wyborczych, wyjaśnił, że zgodnie z art. 99 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 Poczta Polska po złożeniu przez siebie wniosku w formie elektronicznej, otrzymuje dane z rejestru PESEL, bądź też z innego spisu lub rejestru będącego w dyspozycji organu administracji publicznej, jeżeli dane te są potrzebne m.in. w celu wykonania obowiązków nałożonych przez organy administracji rządowej. Jednocześnie wskazano, że podstawą do wydania danych ze spisu wyborców przez gminę może być włącznie wniosek podpisany podpisem elektronicznym przez osobę upoważnioną do reprezentowania operatora wyznaczonego, a do wniosku powinna być dołączona kopia rozstrzygnięcia organu administracji rządowej o nałożeniu na Poczta Polską obowiązku, z którym wiąże się konieczność pozyskania danych ze spisu wyborców.

W komunikacie na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej wskazano, że oznaczone wyżej pismo dnia 23 kwietnia 2020 r. (znak: ZPOW-421-10/20) z dnia 23 kwietnia 2020 r., skierowane do komisarzy wyborczych, w żadnej mierze nie miało charakteru rozstrzygnięcia Państwowej Komisji Wyborczej. Miało ono na celu wyłącznie poinformowanie o obowiązującej od 18 kwietnia 2020 r. regulacji zawartej w art. 99 ustawy

z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. poz. 695). W swym piśmie Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej wskazał jedynie wymogi formalnoprawne, jakie winien spełniać wniosek złożony w tym trybie. Ponieważ do urzędów gmin wpłynęły anonimowe wnioski w tej sprawie, zaistniała pilna konieczność udzielenia gminom informacji co do trybu postępowania, aby zapobiec przekazaniu spisów wyborców, tj. danych osobowych wyborców, osobom do tego nieuprawnionym. Podkreślić należy, że pismo było odpowiedzią na licznie napływające pytania ze strony gmin.

Oznacza, to że pismo Przewodniczącego PKW nie jest rozstrzygnięciem PKW i nie stanowi jej oficjalnego stanowiska, jednak za zasadne należy uznać wskazanie na wymogi formalne jakie powinien spełniać wniosek; wniosek ten powinien być także opatrzony podpisem elektronicznym pozwalającym na identyfikację osoby składającej wniosek (art. 78¹ § 1. „Do zachowania elektronicznej formy czynności prawnej wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci elektronicznej i opatrzenie go kwalifikowanym podpisem elektronicznym” i art. 63 § 3a k.p.a.).

Pismo opatrzone elektronicznym podpisem wnioskodawcy wpłynęło do Urzędu Miejskiego w dniu 24.04.2020 r.

Odnosząc się do kwestii zasadności i podstawy prawnej wniosku Poczty Polskiej, zawartego w wskazanym powyżej piśmie, należy wskazać, że powoływany przepis art. 99 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia, w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, na dzień sporządzenia opinii, zdaniem opiniującego nie stanowi samodzielnej podstawy do przekazania danych wskazanych we wniosku. Należy bowiem wskazać, iż uchwalona przez Sejm 6 kwietnia br. ustawa o szczególnych zasadach przeprowadzania wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 roku nie obowiązuje. Nadal jest procedowana i znajduje się obecnie w Senacie. Nie ma więc podstawy prawnej do przeprowadzenia wyborów korespondencyjnych, a tym samym cel w jakim mają być przekazane dane i w jakim celu mają być wykorzystywane w sensie prawnym nie istnieje - nie jest uregulowany przepisami ustawowymi. Kodeks wyborczy, ani żadna inna obowiązująca ustawa nie przewidują udziału Poczty Polskiej w realizacji zadań związanych z organizacją wyborów, wymagającego udostępnienia danych.

Opiniujący chce wskazać, iż powyższe wątpliwości i zastrzeżenia podnosi również Rzecznik Praw Obywatelskich, wskazując ponadto, że powołany wyżej przepis ustawy pozwala przekazać dane wszystkim obywateli bez odpowiednich zabezpieczeń, z różnych źródeł i w bardzo szeroko zakreślonych celach. W tych warunkach dane obywateli nie są w sposób należyty chronione. W opinii Krakowskiego Instytutu Prawa Karnego, polecenie przekazania Poczcie Polskiej spisu wyborców w stanie prawnym na 23 kwietnia 2020 r. nie ma podstawy prawnej i może nosić znamiona przestępstwa.

Niniejsza opinia została wydana w oparciu o stan prawny istniejący na dzień wydania.

RADCY PRAWNY
Jakub Ptaszyński
05/04/2020

